

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích
Pedagogická fakulta

Katedra: geografie

Datum odevzdání posudku: 30.1.2006

Diplomant: Jiřina Urbanová

Aprobace: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ
Z-Př

Vedoucí diplomové práce:

RNDr. Jiří Čekal

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Západní a střední Afrika - učební text pro 2. stupeň ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií (téma)

Předložená diplomová práce obsahuje celkem 118 stran a je přehledně členěna do šesti hlavních kapitol. Její rozsah, nadprůměrná úroveň textu i grafické úpravy svědčí o pečlivém přístupu autorky.

Práci je možné rozdělit do dvou základních částí. První z nich obsahuje podrobný didaktický rozbor šesti českých učebnic včetně pěti pracovních sešitů a pro srovnání také tří zahraničních učebnic určených pro žáky ve věku 2. stupně ZŠ, které zahrnují učivo o zvoleném regionu. Uvedené analýzy postihují všechny důležité aspekty hodnocení učebnice z didaktického hlediska a diplomantka zde prokázala schopnost kritického přístupu k dané problematice. K této poměrně obsáhlé kapitole snad jen jedna dílčí připomínka: na rozdíl od diplomantky nepovažuji za nedostatek pracovního sešitu nutnost uvádět do křížovek celé geografické názvy (viz. str. 20), naopak se domnívám, že uvedení názvu včetně označení druhu geografického objektu přispívá k lepší fixaci těchto pojmů.

Nejdůležitější výsledky rozborů všech učebnic se pozitivně projevily v druhé hlavní části práce, kterou je návrh vlastního učebního textu. Tomu předchází velmi solidně zpracovaná metodická kapitola, kde jsou nastíněny použité postupy a případná úskalí při jeho tvorbě. Součástí jsou i metodické poznámky pro učitele, které vhodným způsobem inspirují při samotné výuce.

Následuje již vlastní učební text o západní a střední Africe doplněný pracovním sešitem, který je s textem vhodně propojen. Grafické provedení působí už na první dojem příjemně a pro žáky přitažlivě. Je zde použito přiměřeného množství druhů písma a barev pro odlišení jednotlivých částí textu, který je přehledně strukturován. Kladně hodnotím zařazení poměrně velkého počtu dobře zvolených smysluplných fotografií, mapek a dalšího obrazového materiálu. Obsah učiva a výběr základních informací odpovídá platným vzdělávacím dokumentům a celkově ho lze považovat za přiměřený věku žáků. Diskutabilní je ale např. zařazení pojmu „bilharzióza“ do základního učiva (str. 99), podobně úkol na sestavení klimadiagramu (str. 108) může být pro žáky 6. třídy poměrně obtížný.

Pozitivní hodnocení zasluhuje celkové pojetí učebního textu, které se snaží žáky nejen vhodně motivovat, ale zejména zapojit je aktivněji do výuky. Autorka zde již zohledňuje novější didaktické přístupy, které kladou větší důraz na samostatné získávání informací žáky a dovednost s nimi pracovat. K tomu přispívá mj. přítomnost problémově orientovaných otázek

a úkolů, které rozvíjejí žákovo tvořivé a logické myšlení, schopnost propojování poznatků apod. V tomto kontextu je chvályhodné také zařazení příloh obsahujících přehledné tabulky s aktuálními socioekonomickými údaji a odkazy na vybranou doplňkovou literaturu a internetové adresy. U nich se diplomantka dopustila drobného překlepu, v jehož důsledku seznam obsahuje místo webových stránek Ministerstva zahraničních věcí stránky Moravských vinařských závodů.

Závěrem je třeba dodat, že ve své diplomové práci autorka prokázala nejen schopnost kritického rozboru zeměpisných učebnic, ale také tvůrčího přístupu při tvorbě vlastního učebního textu, jehož úroveň ho činí přímo použitelným ve výuce. Práci proto nelze jinak než doporučit k obhajobě a hodnotit stupněm „výborně“.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: v ý b o r n ě

.....
Podpis vedoucího diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 30.1.2006

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------------	-------------	-------	-----------